

ጃንዳ-ሀግደፍ

ኩሎም ደቂ ሰባት ዝሰርሕዎም ካብ ደቂ ሰባት ዝክውሉ ኣይኾኑን። ስለዝኾነ ካብ ብዙሓት ሓደ ዝተሓብኤ መሲልዎ እቲ ኣብዝወግሎ ዘይሓድር ኣብ ምፍራስ ዝሃጥር እሙን ዓርኪ ተጋ መስፋን ሓጎስ ዝኾን። ኣቦይ ቀለታ ኪዳነ ኣባል ሰልፊ ዲሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ለንደንዮ ጸሓፊኡ እንሆ ብሓባር ነንብቦ ኣብዚ ታሕቲ !!!

ደምበ ተቓውሞ ንኣትሃላልውኡ ክመዝን ይግባእ !!

20.10.2012 ስነ-ጽሑፍ Posted by K- K !!

እዚ ኩሎ ተቓሊስናን ተሰዊእናን ሃገርና ኮነ ህዝብና ኣብዚ ሎሚ በጺሕናዮ ዘሎና ናይ ሓዘንን ስቓይን ዘዩድሊ ሞትን ወዲቕና ምህላውና ኣዝዩ ዝያዳ ዘጉህን ዝሰቓን ምዃኑ ዘጠራጥር ኣይከዓንን። ንምዃኑ ስለምንታይ ኢና ኣብዚ ኩሎ ሽግር ወዲቕና ዘሎና? ብናተይ ሚዛንን ርእይቶን እንተኾይኑ ኣብ ዝሓለፈ ታሪኽ ብረታዊ ቃልስና ብዝገበርናዮ ጉድለትን ዘይምስትውዓልንዩ ዝብለሉ ምክንያት ክህልወኒ ኢዩ። እዚ ሎሚ ኣብ ስልጣን ተቐሚጦ ንሃገርና ዘዳኽምን ንህዝብና ዘጽንትን ዘሎ ስርዓት ነዚ ሎሚ ዝፍጽሞ ዘሎ እከይ ተግባራት ብብእዎኑ ህዝቢ እናዳኽመን ንመስተውዓልትን ለባማትን ዝብሎም ደቂ ሃገር ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ብስወር ይኹን ብጋህዲ እናቐንጸለን ምልካውነቱ ንሰላሳ ዓመታት ብብቐሩብ ዝሰረተን ዘረጋገጸን ፍሉይ ዓላማን ኣጀንዳን ዝነበሮ ሓደ ሰብ ዝሰረቶ ጉጅለ ኢዩ። ኣዚ ኩይኑ ከሎ እውን ኤርትራውያን ሎሚ እውን ገና ዝለበምና ኣይንመስልን። ሃገር ሚእቲ ዓመታት ንድሕሪት ተመሊሳ ህዝብና ኣብ ስደትን ልማናን በጺሑ መንእሰያትና ሃገር ገዲፎም ክጠፍኡን ክጸንቱን ኣብ ዝርከቡሉ ዘለዉ እዋን እውን እንተኾነ ገና እቲ ናይ ልዝብን ስምምዕን ምጽውዋርን ዓቕሚ ብዘይምጥራይ ነቲ ዓቕምናን ባህሪናን ግርህነትናን ብደቂቕ ኣጽኒዑ ከም ኩዕሶ ዝጸወተልና ዘሎ ጉጅለ ኢሳያስ ክንምክት ኣይከኣልናን። እሞ ኣስከ ናይቲ ስርዓት ኩነታትሲ ዳርጋ መብዛሕትና ስለ ንሰማማዓሉ ንዓኡ ቅሩብ ኣወንዚፍና ናይቲ ደምበ ተቓውሞ ክንገብር። እዚ ደምበ ተቓውሞ ክሰማምዓሉን ትኣማሚኑ ነቲ ስርዓት ብምልጋስ ንህዝቢ ከድሕነሉ ዘይክእል ዘሎ ምክንያት እንታዩ? እዚ ሎሚ ተበጊሱ ኣሎ ዝበሃል ዘሎ መንእሰይክ ንበይኑ ከምጽኦ ዝክእል ለውጢ ይህሉዶ? ብመሰረቱ እቲ መፍትሒ ናይዚ ገጠሙና ዘሎ ጸገም እንታዩ? ንምዃኑኽ ንሕና ኤርትራውያን ብፍላይ ከኣ ገለ ተቓውምቲ ውድባት ብዘይካቲ ብጎረቤት ሃገር ማለት ኢትዮጵያ ባዕላቶም ንኸልግሱልና እሞ ኣብ ስልጣን ከቐምጡና ክንጽበዮ ዝጸናሕና ተስፋ ብናትና ኣጀንዳን ዓቕምን ከከልግሶ ዝሓሰብናሉ ውጥን ወይ መደባት ይህሉዶ? እዘን ውድባት ገሊኤን ብጎነጽ ካልኣት ከኣ ብሰላማዊ ኣገባብ ቃልሲ ከከልግሶ ኢና ብማለት ኣብ ዜና ማዕከናትን ፓልቶካትን ክካትዓሉን ክዋጠግሉን እንሰምዖ ናይ ዘዩሎ ኩነታት ምስሕሓብን ህልኽንክ መድለዩዶ? እቶም ብብረት ወይ ብዓመጽ ክንኣልዮ ዝብሉ ክንደይ ብረት ወይ ዕጥቂ ከም ዘድሊ ክንደይ ሰራዊት ከም ዘድሊ ክንደይ ንወጉኣት ከገልግል ዝክእል ሕክምና፣ ክንደይ ሓካይም፣ ክንደይ ስንቂ ከምኡ'ውን ክንደይ ጊዜ ከም ዝውድእ ዘጽንዑዎን ዝሓንጸዱዎን ስትራተጂ ይህሉዶ ይኸውን? እቶም ብሰላማዊ ኣገባብ ቃልሲ ዝብሉኽ ብዘይካቲ ብሰላም ዝብል ዘረባኦም ህዝቢ ክጉስጉሱሉን ከእምኑሉን እሞ ብሰላማዊ ኣገባብ ህዝባዊ ናዕቢ ብምልዕዓል ኮነ መንግስታዊ ትእዛዝ ብምንጻግ ኣብቲ ቃልሲ ዝጽምበሩሉን ነቲ ሰላማዊ ኣገባብ ቃልሲ ኣሚናም

ክቃለሱሉ ዝኸለሉ ንህዝቢ ዘዕግብ እስትራቴጂ ይህልዎም ይኸውን? ብወገነይ ዘሎኒ ገምጋም እንተኸይኑ ንክልቲኡ ሕቶታት መልሰይ ኣይመስለንን ዝብል ኢዩ። ምክንያቱ ከኣ እንተዝነብርሲ ኣብ ግብሪ ምተራእየን ፍረኡ እውን ካብ ህዝቢ ኣይምተሓብኤን ብሃላይ ኢዩ። እዚ ስርዓት ክወድቕ ቀሪቡ ኣሎሞ ካልኣት ከይቀደሙና ኩርሲ ንሕዘሉ መንገዲ ክንሰርሕ እናበልካ ዝግበር ዘሎ ውድድርን ህልኸን ድኣ እንታይ ስለዝተኣማመኑ ይኸውን? ብርእይቶይ እዚ ዘሎ ደምበ ተቓውሞ ርግኢ ኢሉ ብምሕሳብ ክሰማማዕን ክትኣማመንን እሞ ንሎሚ ዝገብር ኣገባብ ኣቀላልሳ ጥራሕ ዘይኮነ ንጽባሕ ድሕሪ እዚ ዘሎ ስርዓት ምውዳቕ ክንተኸላ ንንሓሰባ ኤርትራን ስልጣን ነቲ ዋንኡ ንህዝቢ ነሰጋግረሉ ዘተኣማምን ስምምዕ ሎሚ ክንበጽሕ እንተዘይተኸኢሉ ዋላ እቲ ዘሎ ስርዓት ብትኣምራት እንተወደቐ እውን እቲ ብዝያዳ ዓዲን ህዝብን ተቐጻጸሩ ዘሎ ጉጅለ፡ ካልእ ኢሳያስ ወይ ወዲ ኢሳያስ ከምጽእን ንረብሓኡን ንስልጣኑን ብዘለዎ ክከላኸልን ክማወትን ምጅኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። እቲ ስርዓት ደንጉዩ ቀልጢፉ ከም ኩሎም ዝሓለፉ ዲክታቶራት ክወድቑ ምጅኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። እቲ ዘሎ ብድሕሪኡኸ ዝብል ሕቶ ኢዩ። ኩሎም ውድባት ወይ ሰልፍታት ብዲክታቶርነትን ግፍዓውነትን እቲ ኣብ ስልጣን ዘሎ ጉጅለ እናኣመኑ፡ ኩሎም ብሓድነትን ጥርናፊን ህዝብና እናዘመሩ፡ ኩሎም ንድሕነት ሃገርን ህዝብን ቀዳምነት ንህብ ኢና እናበሉ፡ እሞ ንሰራዊት ምክልኻል ከይደመርካ ፈትዮም ይኹኑ ብጠቕሚ ትኣሳሲሮም ካብቶም ምስ ደምበ ተቓውሞ ዘለዉ ምስቲ ጉጅለ ዘለዉ ህዝቢ ዝበዝሑ ምጅኖም እናፈለጡ ንዓይ ወሲኸካ ብኸመይ ኢና ነዚ ስርዓት ክልግስ ዝተረፎ ዮብሉን ክንብል ንስማዕ ካብቲ ዘገርመኒ ሚዛናትን ሚዛናትን ኣበሃህላን ኢዩ። ዋላ ኣብቲ ዝሓሰመ ሎሚ ዘለዎ ኩነታት እናሃለወ ክንደይ ካብ ህዝቢ ኤርትራ ኢዩኸ ነዚ ብብሔራትን ብሃይማኖታትን ብኻልእን ትኣሳሲሩን ተወዳዲቡን ነንሓድሕዱ ከይትኣማመነ ክቋየቑን ክትሓናነቕን ዝውዕል ዘሎ ደምበ ተቓውሞ ዝኣምንን ዝጽበን? ብወገነይ እዚ ደምበ ተቓውሞ ንኣትሃላልውኡ ክመዝን ይግባእ ዝብል ርእይቶ ኣሎኒ። ብገ. ዘ!!!

ትዕዛብትታተይ ኣብ መደረ ኢትዮጵያዊ ሚኒስተር ኣቶ በረኸት ስምዖን !!!

22.10.2012 Filed under ስነ-ጽሑፍ Posted by K-K !!

ናይ ኢትዮጵያ ዜና ሚኒስተር ዝኹነ ኣቶ በረኸት ስምዖን ኣብ ኤርትራዊ ናይ ዓረብ ፓልቶክ ገዛ ተረኺቡ ብቀዳም ምሸት 20 ጥቅምቲ 2012 መደረ ከም ዘስምዑ ዝፍለጥ ኢዩ። ኢትዮጵያዊ ሚኒስተር ኣብ ኤርትራዊ ፓልቶክ ቀሪቡ መደረ ከስምዕ ከሎ እዚ ንመጀመርያ ስለዝኸነ እንታይኮን ክብልዩ ብማለት እቲ ኣብ 'ቲ ገዛ ዝነበረ ተሳታፊ ብዙሕ ሓድሽ ነገር ክሰምዕ ትጽቢት ከም ዝነበሮ ዝሰሓት ኣይኮነን። ብኣንጻሩ ግን እቲ ሚኒስተር ሓዘዎ ዝቐረበ ከምቲ ኩሉጊዜ መራሕቲ ኢትዮጵያ ዘቐርቡዎ ዕቤትን ልምዓትን ሃገሮም ንኤርትራውያን ንምምሃርን ኢትዮጵያዊ ምንፈስን ቅንጻን ከም ዝሓድሮም ንምምራኽን ምጅኑ ነዊሕ ከይተጸበኻ ኣብ መእተዊ ዘረባኡ ጥራሕ ቀልጢፉ ዝተፈልጠ ምንባሩ ዝተቐልሖ ኮይኑ ነዚ ከኣ ገለ ሓተትቲ ብግልጺ ጠቐሶሞ ኢዮም። ኢትዮጵያ ኣብቲ ናይ ኣርብዓታት ናይ ምድላልን ምጥባርን ስራሕ ተመሊሳ ሎሚ ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ብዙሕ ስራሕን ጸዕርታትን ብኣማኢት ኣሸሓት ገንዘብን ተፍስስ ምህላዎ ናይ ኣደባባይ ምስጢር ኢዩ። ዕላማኣ ከኣ ንሓልዮትን ረብሓን ኤርትራ ወይ ንረብሓ ክልቲኡ ሃገራት ዘይኮነ ንህዝቢ ኤርትራ በታቲንካን ንውድባቱ ኣዳኺምካን ከይዱ ከይዱ ህዝቢ ኤርትራ ንኢትዮጵያ ገጹ ከም ዝጥምት ንምግባር ምጅኑ በቲ እተካይዶ ዘላ ስርሓት ንምግምጋሙ ዘጸግም ኣይኮነን። ማንም ሃገር ብዘይረብሓ ከም ዘይሕግዝን ገንዘቡ ከም ዘዩፍስስን ዝተፈልጠ ክነሱ ኢትዮጵያውያን ግን ብገንዘብን ረብሓን ብምትላል ንክንደይ ጊዜ ከዓሸዉና ከም ዝሓሰቡን ዝጽዕሩን ክትርኢ ከሎኻ ዳርጋ ዝሓሰብ ኣእምሮ ከም ዘሎና ዝዘንግዑ ከም ዝመስሉ ግን ዝስሓት ኣይኮነን። ከም ኣበሃህላ ሚኒስተር ኣቶ በረኸት ስምዖን እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ዝርከብ ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ኮነ ሃይማኖታዊ ወይ ብሔራዊ ውድባት ኤርትራ ብኤርትራውያን ዝካየድን ነጻ ዝኸነ ኤርትራዊ ውሳኔኡ ዘፈጽምን ውድባት ምጅኑ እምበር ናይ ኢትዮጵያ ውሳኔን

ስምምዕን ዘይጸበ ናትና ኢድ ምትእትታው ዘይብሉ ኢዩ ክብልዩ ገሊጹዎ። እዚ ዘረባ ኣቶ ስምዖን ምናልባት ነቶም ብማዕዶ ዝፈልጡዎ ጥራሕ እንተዝኸውን ደኸን ምተባህለ። ካብኡ ሓሊፉ ግን ንዓና ነቶም ንኸሉ ውሽጣዊ ድምብ ተቓውሞና ንከታተልን ንፈልጥን እሞ ከኣ ኣብ ኤርትራዊ ገዛ ፓልቶክ መጺኡ ከምኡ ክብል ግን ክሳብ ክንደይ ከም ከም ዝግምተና ዘተሓሳስብ ኢዩ። ሎሚ እቲ ደምብ ተቓውሞ ዝበሃል ዳርጋ መብዛሕትኡ ኣብ ባጀትን ኦርጅክን ኢትዮጵያ ተሰሪዑ ከምቶም ድሎም ትካላት ኢትዮጵያ ዝንቀሳቅስ እምበር ንዝኸውነ ይኹን መደባትን ዋዕላታትን ሰሚናራትን ዝሕንጽጹን ዝምውለሉን መንግስቲ ኢትዮጵያ ምዃኑስ ንማንም ግሉጽ ኢዩ።

ኣቶ በረኸት ብሚዛን ናይቶም ኣብ ኢትዮጵያ ክናቐቱን ክትሓናነቑን ዝውዕሉ ውድባት መሰረት ኣብ ኤርትራ ናይ ብሔራት ባእስን ጽልእን ቅርሕንትን ከም ዘሎዩ ገሊጹ። ብወገንና ከም ንፈልጦ ግን ኣብ ኤርትራ ሓደ ንኸላትና ዝጭቁንን ዝረገጽን ናይ ሓባር ጸቓጢ ዝኸውነ ዲክታቶር እንተዘይኮይኑ ኣብ መንጎ ዝተፈላለዩ ብሔራትን ሃይማኖታትን ኤርትራ ቀደም ጽልእን ቅርሕንትን ኣይነበረን ሎሚ እውን የልቦን። ባዛዕባቲ ነቲ ናይ ባዛዕባቲ ነቲ ናይ ኢትዮጵያ ሞዴል ዝመስል ኣብ ኤርትራ ንኸትኣታቶን ህዝቢ ኤርትራ ናይ ግድን ክቐበሎን ብኢትዮጵያ ዝግበር ጸቕቲ እውን ከይተረፈ ብናትና ብኤርትራውያን ድሌት ጥራሕ ከም ዝፍጸምዩ ሓቢሩ። ናይ ብሓቂ ክንዛረብ እንተኸውንናን ንኣቶ በረኸት ቅኑዕ ድምብ ኤርትራ ክንሕብርን ምስ ዝደለ ግን ብዘይካቶም ውሑዳት ኣብኡ ኣብ ኢትዮጵያ ዘለዉ ካብኣቶም እውን ዝበዝሑ ባዕሎም ንሳቶም ኢትዮጵያውያን ዝፈጠሩዎም ካብ ሃገርን ህዝብን ኤርትራ ተበቲኹም ነዊሕ ዓመታት ኣብ ጽልእን ቅርሕንትን ተሸሚሞም ዝነበሩ ብዘይካ ስልጣን ካልእ ሃገራውን ህዝባውን ኣትሓሳስባ ዘይውንኑ ካልእ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ውሽጢ ኮነ ኣብ ወጻኢ ዝነበር ዝኣምነሉን ዝሰርሓሉን ከም ብሓደ ዝተቐለሰን ብሓደ ሃገር ዘምጽኤን ታሪኽ ዝሰርሖን ሃገር ዝፈጠረን እቲ ህዝቢ ሎሚ እውን ነዚ ዘሎ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ብሓደ ጸሪጉ ንኸሎም ብሔራት ብማዕርነትን ብፍትሕን ተመሓድር ዲሞክራሲያዊት ሃገር ንምህናጽ ኢዩ። ኣቶ በረኸት እቲ ኣብ ቅዋሞም ዘሰፈሩዎ ንብሔራት ክሳብ ምንጻል ዝብል ፍልስፍና ንኢትዮጵያ ሰላም ከም ዘምጽኡሎም ክሕብረና ከሎ ክሳብ ክንደይ ድምብ ኢትዮጵያ ከም ንከታተል እውን ዝረስዖ ይመስል። ሎሚ ኢትዮጵያ ናይ ዓሌት ኮነ ሃይማኖት ጸገም ዘይብላ ብሰላምን ቅሳነትን ትነብር ሃገር ምዃና ከረድኣና ምፍታኑ ከኣ እቲ ብዝያዳ ዝተግዘብናዮ ምዃኑ ከይጠቐስኩዎ ክሓልፍ ኣይደልን። ንኣቶ በረኸት ብሃገራውያን ካብ ዝቐረቡሉ በዓህቲ ሕቶታት ጉዳይ ኢድ ምትእትታው ጥራሕ ዘይኮነ ብዛዕባቲ ብዓለም ተፈሪዖ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንኸይፍጸም እምቢ ኢሉ ዘሎ ናይ ዶብ ምሕንጻጽን ናይ ባዱመ ጉዳይን እውን ትሓቲቲዩ። ንሱ ኣብ ዝሃቦ መልሲ ግን ልክዕ ከምታ ነፍሰሂር ኣቶ መለስ ዝብላ ዝነበረ ገዛ ኣብ ክልተ ከይትምቀል ህዝቢ ከይበሳበስ ክንዘራረበሉ ኣሎና ትብል ብቐዕ ከዕግብን ከእምንን ዝኸእል መልሲ ኣይነበሮን። ብጠቐላላ ሚዛን ክርኤ ከሎ ከኣ እቲ መደረኡ ንሕና ከምቲ ዝተጸበናዮ ንሱ እውን ከምቲ ዝተጸበዮ ዝነበረ ኣይመለንን። ኣብዚ እቲ ኣውራ ዘሕዝን ከምቲ ንሰኻ ኤርትራዊ ብምዃንካ ኣብዚ ኣብ ናይ ኢትዮጵያ ጉዳይ ኣብ ዝለዓለ ሓላፍነት ክትሰርሕ ከሎኻ ዘጋጥመካ ጸገማት ኣሎዶ ዝብል ትሓቲቲ ብግቡእን እንተዘይመለሶ ኣብ ናይ ኤርትራ ገዛ መጺኡ ኣብ ህዝቢ ኤርትራ ናይ ሃይማኖትን ብሔርን ፍልልይ ከም ዘሎ ከረድእን ንዘየሎ ፍልልይን ጽልእን ከጋፍሕን ክምህለና ፈተነታት ምክያዱ ኢዩ። እዚ ጉዳይዚ ዘረድእ ከኣ እዛ ሃገር እዚኣ ድሌት ጊዜ ተጸብኦን ግህሰትን ዘጋጥማ ብመንገዲ እቶም ደቂ ሃገር ዝጽውዑን ካብ ከርሳ ዝተፈጥሩን ምዃኑ ኢዩ። ኣብ ኤርትራ ዘሎ ጸገም ከኣ ብዘይካ ናይ ዲክታቶርነትን ናይ ብኣጸብዕ ዝቐጸሩ ከድዓትን እንተዘይኮይኑ ኤርትራ ከምቲ ንሱ ዝበሎ (ሀድሮጂኒቲ) ዘለዋ ሃገር ከም ዘይኮነትን ህዝቢ ኤርትራ ሎሚ እቲ ኣብ ሃገሩ ወሪዶ ዘሎ ግፍዓውን ዲክታቶርያውን ምሕደራ ንኸሎም ብሔራት ብዝያዳ ኣቀራሪቡዎምን ኣትሓቐቐፉዎምን ምህላዉ እናረጋገጹኩ ታሪኹ ካብ ምብልሻው ክጥንቀቅን ነቲ ኣናቕቲ ኣበሃህላኡ ክእረመሉን እመኸሮ። ብገ. ዘ!!!

ልዑላውነትና ከም ሃገርን ህዝብን ንህልውናና ቀንዲ ወሳኒ ኢዩ !!!

ብዛዕባ ልዑላውነት ሃገር ክንሓስብ እንከሎና፡ ድፍረትን ግህሰትን ንልዑላውነት ብመንጽር ጣልቃ ምእታው ባዕዳውያን ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ናይ ሓንቲ ሃገር ጥራሕ ብዘስምዕ ክግለጽ ዝውቱር እዩ። ልዑላውነት ናይ ሓንቲ ሃገር ክድፈርን ተጋሂሱ ክበሃልን፤ ህዝቢ ናይ ሓንቲ ሃገር፡ ንሃገርም ናይ ብናይ ገዛእ ርእሶም ነጻ ፖለቲካዊ ወሳኔ ክትምራሕ ብማንም ዘይምንጠልን ዘይትኮብን ወሁብ ደሞክራሲያዊ መሰል ዜጋታታ ኣዛሚድካ ክግለጽ ዝኸእል ምኻኑ ዝሕብር ግን ዝዝውተር መግለጺ ኣይኮነን። ንሕቶ ልዑላውነት ኣልዒልና ኣብ እንዛረበሉ እዋን፣ ሚዛኑን ክብደቱን ኣዝዩ ዕዘዝ ምዃኑ፣ ብዙሓት ተንተንቲ ፈላስፋታት ዝተፈላለዩ ትርጉም ሂሳብ ኢዮም። ንልዑላነት ክገልጽዎ ከለዉ ከኣ፣ ልዑላውነት ኣብ ሓደ ውሱን ጆግራፍያዊ ኣቀማምጣ ዝተደረተ፣ ካብ ናይ ማንም ተጽዕኖ ሓራ ዝኾነ፣ ቡቶም ነበርቱ ደቀባት ዝኾኑ ህዝቢ ዝለዓለ ስልጣንን ኣመሓዳድራን ዝግዛእ ዝምራሕ፣ ንናይ ዜጋታቱ ረብሐታት ብዝለዓለን ዝግዘዘን ዝሕሉ፣ መንነታዊ ክብሪታቶም መሰላቶምን ብኹሉ ሸነኻቱ ዘውሓሰ ኢዮ ብምባል ይገልጽዎ። ነቲ ትርጉም ብምስፋሕ ከኣ፣ ዝኾነት ሃገርን ረብሐታት ዜጋታታ ልዕሊ ኩሉ ዘይሰርዕ፣ ንጠቕሚታቶም ከኣ ዘይውክል፣ ውዕልን ንጥፈታትን ምስ እተካይድ ከም "ልዑላዊት" ሃገር ክትሕሰብ ኮነ ክትቁጸር ኣጸጋሚዮ ብምባል ከኣ ይድምድሙ። ስለዚ ንሕናውን ኩሉና ከም ህዝቢን ሃገርን ብዛዕባ ኣተሓሕዛ ጉዳይ ልዑላውነትና ክንሓስብን ክንመዝንን እንከለና፣ ንህሉው ኩነታትና ኣልዒልና ሕድሕድና ከም ደቂ ሃገር መጠን ክንላዘብን ክንዝትን ግዴታና ኢዮ። ገለገለ ልዑላውነት ብመንጽር ጣልቃ ምእታው ባዕዳውያን ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ናይ ሓንቲ ሃገር ጥራሕ ጌርም ዝገልጽዎ ኣለዉ። እዚ ከፊላዊ ሓቂ'ኳ እንተለዎ፣ ትርጉም ልዑላውነት ግን ካብኡ ኣዝዩ ዕምቆት ዘለዎ ኢዮ። ወጻእተኛ ባዕዳዊ ሓይሊ ኣብ ውሽጢ ጉዳይካን ውራይካን ጣልቃ ምስ ዝኣቱ፣ ወይ'ውን ሃገርካ ምስ ዝወርር፣ ዶብካ ምስ ዝደፍር ዝወሃብ መግለጺ ጥራሕ ዝሕጸር ኮይኑ ዝውሰድ እዉን ኣይኮነን። የግዳስ ልዑላውነት፣ ሓደ ህዝቢ ኣብ ውሽጢ ሃገሩ ከመይ ይዋሳእ፣ ኣብ ጉዳይ ምምራሕን ምምሕዳርን ሃገሩ ክኣብ ክንደይ ተሳትፎ ኣለዎ፣ ብጉዳይ ሃገሩ ብውሽጢ ይኹን ግዳም ንዝፍጸም ንቐሕን ንጹርን ኣፍልጦ'ኸ ኣለዎ'ዶ፣ ሰብኣዊ ክብሩን መሰሉን'ኸ ክኣብ ክንደይ ሕሉው ኢዮ ዝብል ዝርዝር መረዳእታ ከምዘጠቓልል ነብሲ ወከፍ ዜጋ ክርድኡን ክግንዘቦን ይግባእ። ካብዚ መረዳእታ'ዚ ብምንቃል እምብኣር ትርጉም "ልዑላውነት" ዘነጸሮ ጉዳይ እንተሎ፣ ንጉዳይ ባዕዳዊ ወጻእተኛ ኣመልኪቱ ኣብ ጉዳይካ ጣልቃ ዝኣቱ፣ ወይ ወራር ዘካይድ፣ ዝድረት መግለጺ ኣይኮነን። ብተመሳሳሊ ንጨቋኒ ውሽጣዊ ገዛኢ ሓይሊ'ውን ኣጠቓሊሉ፣ ህዝቢ ኣብ ጉዳይ ሃገሩ ናይ ምምሕዳርን ምምራሕን ተሳትፎኡ ዝሓጸር፣ ብዘይ ኣፍልጦ ህዝቢ ከም ድላዩ ንዝዕንድር፣ ንልዑላውነት ውሳኔን ድሌትን ህዝቢ ዘይምእዘዝ፣ "ብሕም ዝበለ ይተሓጎም" እንዳበለ ብኣንጻሩ ሃገር ንዝርግጽን ዝረግጽን፣ ንህዝቡ ዝደፍርን ዘድፍርን፣ መላኺ ዲክታቶርያዊ ሓይሊ ከም ዝምልከት'ውን ርዳእን ግሉጽን ክኸውን ኣለዎ። ርግጽ'ዩ ዕላማ ናይ ሓንቲ ሃገር፡ ንኻልእ ልዕላዊት ሃገር ክትጎብ ጥ ክትሕልን እንኮላ እተዋድዶ መደባት ንጹር'ዩ። ዶባት ጥሓሳ ናይቲ ክትጎብጠ እትሕልፍ ወይ ዝጎበጠቶ ህዝቢ፣ ሰብኣዊ መሰልን ክብሪን ግሂሳ፣ ነጻ ናይ ብነብሱ ናይ ምምራሕን ምምሕዳርን ድሌታታቱ ኣሕዲጋ፣ ብመሰረት ዝወጠነቶ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ስትራቴጂ ሓንጺጻ፣ ባዕላ መሪሓን ዘድልያ ሰሪዔን፣ ኣብ ገዛእ ረብሐታታ ብዝውዕል ብልሓት ፈጠራ ከም እትፍጽምን እተተግብርን ምንም ዘጠራጥር ኮነ ዘካትዕ ጉዳይ ኣይኮነን።

እወ ብሕጽር ዝበለ ሓንቲ ሃገር ልዑላዊት ንክትብሃል እቲ ሃገር ዘመሓድር ዘሎ ስርዓት ይኹን ኣብታ ሃገር ዝዋሰኡ ፖለቲካዊ ሓይልታታ ነጻ ፖለቲካዊ ውሳኔ ናይታ ሃገር ዓቂቦም፣ ብዘይ ጣልቃን ተጽዕኖን ናይ ካልኣት ግዳማውያንን ሓይልታት ምትእትታው፣ ንጉዳዩ ናይ ምምራሕ ኮነ ምሕንጻጽ ኣኸእሎ ምስ ዘረጋግጽ ኢዮ። ብዝለዓለ ደረጃኡ ከኣ ሓንቲ ሃገር ልዑላውነታ ዝሓለወት ኢያ ንክትብሃል፣ ህዝባ ባዕሉ ምሉእ መሰሉ ተጠቂሙ ብዘቐም ባይቶን፣ ንሱ እቲ ባይቶ ብዘቆጸጸሮን ኣድላይነት እንተልይዎ ብዘማሓይሾን ሕግታት እትገባዝ፣ መራሕታ ናብ ስልጣን ዝድይብሉን ካብ ስልጣን ዝወርዱሉን ንጹር ዝኾነ ሕጋዊ መሳልል ምስ እተረጋግጽ፣ ህዝባ ባዕሉ ብሰናይ ድሌቱ ብዘመርጸምን ቆጽሊ ዘውደቀሎምን መራሕቲ ምስ እትምራሕ፣

ሽዑ'ያ አማን ብአማን ምሉእ ልዑላዊነታ ዘረጋገጸት ሃገር ተባሂላ እትሰየም። እንተዘይኮይኑ ግን ሃገር አላትና እንዳበልካ ስእሊ ማፕ ጥራሕ ምሐዝን፣ ሕብራዊ ጨርቂ አንበልቢልካ ንይላታት ኣዳሚቕካ ምስዕሳዕን ጥራሕ እንተኾይኑ ግን፣ ኣብ ትርጉም ኣልዕ ሸንኮለል እናበልካ ናይ ምንባር'ዩ ዕጫኻ ዝኸውን። ኣብ ከምዚ ሃለዎት ዝነበሩ ኣህዛብ ከኣ፣ እቶም ኣብ ባዶ ተስፋታትን፣ ዘይፍጹም ከንቱ መብጽዓታት መራሕቶምን ኣሚኖም ንሰናይ ሕልሚ ጥራሕ ክሓልሙ ዝተዓደሉ ኢዮም። እሞኸ ኩነታትና ብደገና ይኹን ብውሽጥና ከመይ ኣለና? ስኽፍታናን ምሽቅ-ራርናን ካብቲ ብደገ ክመጽኣናን ክጸልወናን ዝኸእል ሓደጋታት ጥራሕ ድዩ፣ ወይስ ንውሽጣዊ ፖለቲካዊ ኣሰራርሓናን ኣተሃላልዋና'ውን ዘጠቓለለ ኢዩ? ሓቂ ንምዝራብ ህዝቢ ኤርትራ ፍርሀ ኮነ ሰግኣቱ ካብ ብደገ ዝመጽእ ጥራሕ ኣይኮነን። የግዳስ ብውሽጣዊ መዳዩ ክርኤ እንከሎ'ውን ምድሪ ቤቱ ጌና ብኹሉ መዳዩ ጋዕዞዩ ኣይጸረዩን። ነቲ ተወሊዱ መተካእታን ተረካብ ሕድሪ ዝኾነ ፍሬ ሓዲሽ ወለዶ'ውን እንተኾነ፣ ብኹሉ ኩርናዑ ኣሻኹ ዝኾነ ኣካይዳን ኣተሓሳስባንምበር መተሓሓዚ ዝኾኖ መሰጋገሪ ዝተጸርገሉ ጎደና ገና ኣይጠጠሐን። ህዝብና ብጊሓቱ ብሃንቀውታ ዝተተሰፊዎን ዝተጸበዮን፤ ፍሬ መስዋእቲ ደቁ ደበስን መደዓዓስን ኣይረኸበን ብአንጻሩ "ሳእንኻን ዝመሰል ኣብ እግርኻን ዘይትወድዮ" ኮይንዎ ብናተይ ዝበሎ ህግደፍ ዝተጠመቐ ብሓቲን ገባቲን፣ ናይ ማሬያ መልክዕን ኣሰራርሓን ዝሓዘ ጉጅለ፣ ህዝባዊ ልዕላውነቱን መሰላቱን ተደፊሩን ተሓዲጉን ይሳቕ ኣሎ። ሰብኣዊን ሃገራዊን ክብሪታቱ ብኹሉ መልክዑ ሚዛኑ ፈኹሱ ትሕዝቶኡ ተደዊኑዮ። ከም ውጽኢቱ ከኣ ዘዝተወልደ ሃገሩ ክትርገጽ ዘይትኸእል ርሱን መቐሎ ኮይናቶ ፋሕ ብትን ክብልን፣ ሃጽ ኢሉ ንሰደት ከምርሕን ዕለታዊ ተርእዮ ኮይኑ ኣሎ። ናይ ወዲ ሰብ ክብርን ርህራሄን ዘይተዓደሎም ከተርቲን ነጋዶን ራሻይዳን በደዊንን ከም ጠለ በጊዕ ክዝርዑን፣ ኣካላቶም ንመሸጣ ከም ሃላኺ ኣቕሖ ንዕዳጋ ክዝርጋሕን ምርኣይ ኣቤት!! ግደፍ ንዝተወልዱላ ዓለም ብዓለማ ዘስካሕክሕን ዘስደምምን ተርእዮ ተቆጶሩ ከዛርብ ካብ ዝጅምር ኣይወሓደን። እዞም ብህይወት ኣለና እንብል ዜጋታት ድማ እነሆ ናይ ዓይኒ መሰኻኸር ኮይና ንርከብ። ብዙሓት ካባና ድማ ኣሕዋትና ግዳያት ኮይኖም ነዞም ናይ ሰብ ነጋዶ ፍጡራን ዘይተኣደነ ዶላራት ብምኸፋል ናይ ህይወት ኣድሕን መጸዋዕታ ዕጫ ዝበጽሓና ምኻኑ ዘጠራጥር ኣይኮነን። ሃገር ኣፍራይ ሓይሊ ዘይብላ ወላዲ ወላድ መኻን ኮይኑ ንቡር ቅባጸት ናይ ደቁ ሕልፈት ዘይረኸበሉ ህሞት ምህላውና ድማ ዝከሓድ ኣይኮነን። ንኸምዚ ዝኣምሰለ ናይ ብርሰት ኣተሃላልዋ እምበኣር እዮም ጃንዳ ህግደፍ-ዮን ልዑላዊት ሃገርና ክብሉ ብንይላን ዳንኬራን ንሰብ ከጽምሙ ዝረኣዩ ዘለዉ። እወ ብውሽጡ ዝተደፍረ ሃገርን ህዝብን ብደገ'ውን ክብሪታት ከምዘይብሉን፣ ሚዛኑ ወሪዱ ብማንም ከም ዝድፈርን ዝነግቕን ከኣ ጋህዲ ኢዩ። ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ጽጉም ኩነታት ንዝርከብ ህዝቢ፣ ሃለዎቱ ብምርኣይ ንዘለዎ መድረኻዊ ጸበባኡ ብምምዝማዝ ክብለጽሉ ዝደልዩ ናይ ደገ ሓይልታት ክህልዎ ከኣ ግድነት ኢዩ። እቲ ሓደገኛ ዝኾነ ፈተናታት ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራን ሃገሩን ከኣ፣ ካብ ውሽጢ ጥራሕ ዝሰንዘር ዘይኮነስ፣ ብዘይ ቃል ዓለምን ኣጋንኖን ደፊርና ክንዛረብ እንተተደልዩ፣ ካብ ደገን ከባቢኡን እውን እንተኾነ ኣሎ። ኣብ ውሽጢ ፖለቲካዊ ሓይልታቱ ኮነ፣ ኣብቶም ንጉዳይ ሃገርም ክዕጠቑን ነብሶም ወዲቦም ብትብዓት ዝተንሰኡን መንእሰያትና'ውን ከይተረፈ፣ ኣብ ውሽጢም ዘጋጠሞምን እቲ ዝካየደሎም ናይ ተጻብኦ ፈተነታት'ውን ዓይንኻ ሸፊንካ ዝሕለፍ ኣይኮነን። ጸገም ኤርትራ ቦቲ ኹሉ ዝተካየደ ቃልሲን መስዋእትን ክምድመድን ጣጢሑ ክጸርን ዝግብኦ ክነሱ፣ ብአንጻሩ ብውሽጡ ይኹን ብደገኡ፣ መመሊሱ ብድሑር ፖለቲካዊ ደርና ክሕምድን፣ ንድሕሪት ከም ሸንቲ ገመል ክምለስን ከሎ ንዝዕዘብ፣ ህዝቢ ኤርትራ ብዘጋጠሞ ሕማቕ ዕድል ብሓቂ ዘየተሓሳስቦ ኣይኮነን። ንውሽጣዊ ሸንኹ ብዝምልከት ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ብሓቲን ገባቲን ዝኾነ ዲክታቶርያዊ ስርዓት ህግደፍ ክሳብ ክንደይ ስቓይን ኣስዓንደን የሕልፍ ከምዘሎ፣ ንኹሉ ኤርትራዊ ብሩህ ስለዝኾነ ምድጋሙ ከይኸውን መብርሂታት ምሃብ ኣድላይነት የብሉን። እንታይ ይገበር ዝብል ሕቶን፣ መፍትሒ ዝኾኖ ናይ ሓባር ውሳኔን ምርካብ ግን ሕጂ'ውን እንተኾነ ካብ ማንም ጊዜ ንላዕሊ ኩሉና ሓቢርና ንኸንዋሳኡ መድረኽ ይጠልበና ኣሎ። ካብ ኩሎም ደለይቲ ለውጢን ሰላምን ዝኾኑ ደቂ ሃገር ከኣ ተግባራዊ መልሲ ብህጹጽ ይጸበ ኣሎ። ንህሉው ኣተሃላልዋናን ፖለቲካዊ ኣገጣጥማናን ኣብ ግምት ብምእታው፣ ብዛዕባ እቶም ንኤርትራዊ ልዑላውነት ኣብ ሓደጋታት ዘእትዉ ወስታታት ኮነ ፈተነታት ዘካይዱ ሓይልታት

አልፏልና ክነብርህ ምፍታንን፣ ብዙይቃል ዓለምን ብድፍረትን ንዘጋጠሙናን ከጋጥሙና ዝኸኸሉን ብግልጹን ሃናጽን አገባብ ምልዛብ አገዳስነት አለዎ። ጉዳይ ህዝብናን መጻኢኡን ከጋጥሞ ዝኸኸል ሐደጋታትን ንሕና ኩሉና ከም ደቂ ሃገር አልፏልና ዘይተዛተናሉ ድኡሽ መንዩ ልዕሌና ሐላዪ ኮይኑ ክዋሳኦሉ? ስለዝኾነ፡ ብዛዕባ እቶም ንኤርትራዊ ልዑላውነት ኣብ ሓደጋ ዘእትዉ ወይ ዝፈታተኑ ሓይልታት አልፏልና ክነብርህ ምፍታንን አገዳስነት ስለዘለዎ እስቲ ነዞም ዝስዕቡ ንመርምር።

ጉጅለ / ጃንዳ ህግደፍ !!! ብመሰረቱ ሐንቲ ሃገር ንልዑላውነታ ባዕላ ከተውሕስን ክትዕቅብንምበር ካልኣት ሃገራት ክትቅባላ ክትጽበ ኣይግብእን። ርግጽ ኢዩ ሓንቲ ሃገር ብእተካይዶ አወንታዊ ድዩ አሉታዊ ተራኣን፣ ብእትኸተሎ ውሽጣውን ደጋውን አገባብ ኣተሐሕዛኣን ነዚ ዘነጽር ፖሊሲኣን ተመርኩሰን፣ ካልኣት ሃገራት ንልዑላውነታ ኣብ ምዕቃብ ይኹን ኣብ ምድፋር ክጸወትኦ ዝኸኸላ ተራ ክህልወን ከምዝኸኸል ዘካትዕ ኣይኮነን። ይኹን እምበር ቅድም ቀዳድም፣ ሐላፍነት ናይ ምድፋር ሃገራዊ ልዑላውነትካ ንኻልኣት ቅድሚ ምስካም፣ ነቶም ኣብኡ ከብጽሑኻ ዝኸኸሉ ውሽጣዊ መንቀሊታትን፣ ከድፍርዎ ዝኸኸሉ ጠንቂታትን ምምርጫ ቀንዲ አገዳሲ ኢዩ። ናብዚ ዘብጽሑናስ እንታይ ኢዩ መንኻ ኢዩ ተሓታቲ ዝብል ንጹር ሚዛን ድሕሪ ምሃብ ከእ፣ ንዕኡ ምውጋድን ምልጋስን ቀዳማይን ልዕሊ ኩሉ ዝስራዕ ዕማምካ ብምግባር ብዘይንሕስያ ሐቢርካን ብዝተሓባበረ ቅልጽም ክትቃለሶ ይግባእ። ሓንቲ ሃገር ልዑላውነታ ብውሑስ አገባብ ንክትዕቅብ፣ ከተማልኦም ዝግባእ ቅድመ ተደላይነታት አለዉ። ገለ ካብቶም ክማልኡ ዘለዎም ቀንዲ ቅድመ ተደላይነታት ከእ እዞም ዝስዕቡ ክጥቕቡ ይከኣል። እታ ሃገር መሰል መላእ ሕብረተ ሰባን ዜጋታታን እተኸብር፣ ብልዑላውነት ግዝኣተ ሕገ እትምራሕ ደሞክራሲያዊት ሃገር ክትከውን ይግባእ። ጽግዕተኛ ናይ ካልኣት ካብ ምዃን ዘድሕና፣ ንኩሎም ዜጋታት ናይታ ሃገር ማዕርነታዊ መሰል ብዝህብ አገባብ፣ ካብ ሓሻሽነት ነጻ፣ ድልዩል ቁጠባዊ ሰረትን ዓቅሚን ክትወገን እትጽዕርን ኣብ ነብስ ምርኮሳ እትኣምንን ክትከውን ይግባእ። ንኣህጉራዊ ሕግታትን ስምምዓትን እተኸብር፣ ምስ ጎረባብታ ብሰላምን ፍቕርን ተሳኒኻ ናይ ምንባር ባህርያት ሒዛ እትኸይድ፣ ካብ ማሕበረ ሰብ ዓለም ኣኸብርት ከረጋግጻላ ዝኸኸል ዝምድናታት ንምፍጣር እትጽዕት። መጋበርያ ናይ ካልኣት ሓይልታት ምዃን ዘይትፈቅድ። ብውሕዱ ነዚኤን ከተማልእ ይግባእ። በዚ መንጽርዚ ንኤርትራን ህዝባን ክንመዝን ከለና፣ ናይ ህግደፍ ጉጅላዊ ማሕበር ካብ ስሩዕ መንግስታዊ ኣሰራርሐ ወጺኡ፣ ንኹሉ ፍጡር ከርዕም ደረት አልቦ ገንዘብ ብምፍሳስ፣ ቅጥዒ አልቦ ናይ ስለያ መርበብ ዝውንን መላኺ ስርዓት ዝመሓደር እዩ። ሃገር ብሃገራ ምስ ኩሉ እትውንኖ ጸጋታታ ንበይኑ ገቢቱ፤ መሰል ናይ ኩሎም ዜጋታታ ብኹሉ ሽነኻቱ መንዚዑ፣ መዓልቱ ከናውሕ ትልኽ ብዝብል ዲክታቶር ዝርገጽ ዘሎ ወጽዕ ህዝቢ እዩ። ንህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ ንመንእሰይ ኤርትራ ከእ ብፍላይ፣ ኣብ መኣዲ ትምህርትን ፍልጠትን ክንዲ ዘምርሑ፣ ድልዩል ብቕዓትን ዓቕሚን ዝወነኑ ኮይኑ ንክህነጽ ክንዲ ዝጽዕር፣ ባርያ መጋበርያኡ ዝኾነሉ ናይ ስነ ኣእምሮ ሕጽቦ ብምክያድ፣ ንፍቅሪ ሃገር ዘዳኽም ኣስተምህሮ እንዳሃቦ ክምርዙ ጥራሕዩ ዝህቅንን ዝምድብን ዘሎ። መንእሰይ ወለዶና መጻኢኡን መጻኢ ሃገሩን ብንጹር ኣማዕድዩ ኣለልዩ ዝርእዮሉን፣ ንልዑላውነታ ከውሕስ ዝኸኸሎ ናይ ነጻ መንፈሳዊ ዕግበትን ዕድላትን ኣብ ክንዲ ዝኸፍተሉ፣ ብሐይሊ ኣስገዳድ ኣገልጋሊኡ መታን ክኸውን፤ ኣረገውቲ ወለዲን ስድራ ቤትን ጠዋሪ ዘይብሎም፣ ካብ ገጠርን ከተማን ገገፊፉ፣ ከም ሓጽር ግራት ኣብ ጎቦታትን ሰናጭሮን ኢዩ ሓጽር ስርዓቱ ክኸንዎ ከዚንዎም ዝርከብ። መንእሰይ ነጻ ኣተሐሳስባ ንኸዩማዕብል መዓልታዊ ኣብ ሂወቱ ዘጋጥሞ ኣልፏሉ ከይዛረብ ከእ "መን ኢሉካ ካብይ ኣምጺእካዮ" ዝብል ሓጽራት እንዳዘርግሑ፣ ብነጻ ሓዲሽ ኣተሐሳስባ ክሓስብን፣ ንዝስምዖን ዝረኣዮን ነገራት ከምዘይብልን ትንፋሱ ዓጽዩ ብሐቂ ናብ ደንበ እንሰሳ ኢዩ ቐይርዎ። እዚ ስለዝኾነ ከእ ሎሚ ኤርትራዊ መንእሰይ ካብ ሕሱምን መሪርን መግዛእቲ ህግደፍ ንኸምልጥ ከይፈተወ ሃገሩ ገዲፉ ንኸስደድ ይግደድ ኣሎ። እዚ ሓደ ካብቲ ኣዝዩ ዘፍርህ ሓደገኛ ዝኾነ ተርእዮ ንልዑላውነት ሃገርና ኤርትራ ኣብ ሓደጋ ብዘይጥርጥር ዘውድቕ ምዃኑ ንጹር ኢዩ። ብቑጠባዊ መዳይ ክረኤ እንከሎ፣ ንሃገር ዘልምዕን ዝቕይርን ህዝቢ ክነሱ፣ ህግደፍ ንኹሉ ክዋፈር ዝኸኸል ናይ ደቂ ሃገር ወፍሪ ርእሰ ማል

ዕድላት ሎኩቱ ዓጽዮ ዲዩ። ሐደ ሰልፊ ፖለቲካዊ ስልጣን ክግብት እንተኾይኑ፣ ቁጠባዊ ሰረት'ውን ክብሕቶን ክቆጸጸሮን ክለዎ ካብ ዝብል ፍልስፍና ተበጊሱ፣ ኣሎ ዝብሃል ናይታ ሃገር ቁጠባዊ ሰረትን ምንጪን ብዘይተረፍ ገቢትዎ ኢዩ። መላእ ህዝብና ብብዘባታቱ ንዝውንኖ ዓቕሚን ትሕዝቶን ንኸየማዕብል ሐጽራት ኣብዘሓሉ ኢዩ። ነቲ ሐደ ካብቲ ዝውንኖ መሬት እንዳፈናቐለ፣ ካብቲ ሐደ መንዚዑ ከኣ እንዳዓደለ ህዝቢ ሕድሕዱ ከምዝናቕትን ኣብ ሕድሕዱ ምትእምማን ስኢኑ ንኸሰሐሐብን ከምዝተሓላሎን ጌሩ ሐድነትን ስኢቱን ክዘራርጎ ዝከኣሎ ሰሪሖ ኢዩ። ንምዕባለን ምዕሩይ ዝርጋሖን ሃገራዊ ቁጠባ ዓገቲ ኢዩ። ህግደፍ ከምኡ ዝኣመሰለ ሰናይ ባህግን ሕልሚን'ውን የብሉን። መነባብሮ ህዝብና ኣብ ዝተሓተ ደረጃ ኣውዲቕኞ ጥራሕ ዘይኮነስ፡ እቲ ከም ሰልፊ ንኸዓውቶ ዝሃንደሶ ናይ ገዛእ ርእሱ ብሓቲ ቕጠባዊ መደባት'ውን እንተኾነ፣ ካብ መዓልቲ ናብ ማዓልቲ ሐሸምሸም ኢሉ እንዳወደቐ ዑና ኢዩ ዝኸውን ዘሎ። እዚ ክውንነት'ዚ ከኣ ብሓደ ወገን ንመንግስቲ ህግደፍ ካብ ካልኣት ተጸባይ ስለዝገብሮ፣ ብኻልኣይ ሸነኽ ከኣ ተመጽዎቲ ኮይኑ ከም መንግስቲ ስለዘይኸበርን ስለ ዝድፈርን፣ ንልዑላውነት ሃገር ብርግጽ ኣብ ሓደጋ ከም ዘውድቕ ንጹርን ብሩህን ኢዩ። መንግስቲ ህግደፍ ህዝቢ ኤርትራ ኣንጻሩ መታን ንኸይለዓሎ፣ ነቲ ኣብ መንጎ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝነበረ ኣሉታዊ ናይ ተመኩሮ ሸነኻቱ ከም መጎሃሃሪ ስሚዒት እንዳተጠቐመ፣ "ኢትዮጵያ ብነጻነትና ፈጹማ ዕግብቲ ክትከውን ኣይትኸእልን ኢያ፡ ዕድል እንተረኸባ ኣብ ትሕቲኣ ናይ ምእታውና ፈተነ ክትገብር ትኸእል ኢያ" ዝብል ስግኣትን ኣተሓሳስባን ህዝብና ከም መሕብኢ ብዓቲ ክሕብኣሉ ዘይጸገረ ኣይኮነን። ባዕሉ ኣጉዳዩ ዘሳወሮ ሓዊ ቃልቃል እንዳበለ፣ ልዑላውነትና ኣብ ሓደጋ ከምዘሎ ዘርኢ ምልዕዓላትን ጎስጓጎትን ኣብ ትሕቲ "መኸተ" ዝብል መታለሊ ናይ ኣምሰሉ ጭርሖ ምክያድ ከም ቀንዲ መሳርያኡ ጌሩ ማዕረ ዕድመ ስልጣኑ ክዘውትሮ ጸኒሖ ኢዩ። ገበናቱ ክሸፋፍን መሕብኢ ዝኾኖ ምስምሳት እንዳፈጠረ፣ ኣዝዩ ምህሙንን ድኹምን ክነሱ ሓያል ክመስል፣ ተማጣጢሩ ክርክቦም ምስ ዘይኸእል ጸላእቲ እንዳፈጠረ፣ ምስ ኩሎም ጎረባብቱን ማሕበረ ሰብ ዓለምን ኣብ ባእሲን ክሰን ተኣሊኹ ይርከብ። እዚ'ውን እንተኾነ ብዝለዓለ ደረጃኡ ንጉዳይ ሃገርና ንተጸብኢታት ዘሳጥሕ፣ ንልዑላውነታ'ውን ናብ ሓደገኛ ኣቕጣጫ ገጽ ንኸምርሕዩ መንገዲ ዝኸፍት። ህግደፍ ብኸሉ መዓቀኒታት ንልዑላውነት ኣብ ምድፋርን፣ ንሃገርናን ህዝብና ኣብ ሓደጋ ብምስጣሕ ቀዳማይ ተሓታቲ ኢዩ።

2. መንግስቲ ኢትዮጵያ !!! ንተመኩሮ ታሪኽ ኤርትራን ኢትዮጵያን ክንግምግም እንከለና፣ ኢትዮጵያውያን ንኤርትራ ኣካል ናይ ኢትዮጵያ ንምግባር፣ ህዝቢ ኤርትራ ከኣ ነጻ ሃገረ ኤርትራ ንምርግጋጽ ብዘካየዱ መሪር ናይ ተጋድሎ መስርሕ ኢዩ ዝግለጽ። እዚ ንመዋእል ዝወሰደ ቃልሲ፡ ኣብ ኣተሓሳስባ ኤርትራውያን ኮነ ኢትዮጵያውያን ጌና ኣሰሩ ዘይሃሰሰ ኢዩ። ኢትዮጵያውያን ብነጻነት ኤርትራ ፈጹምም ኣይኣምኑን ኢዮም፡ ኣካል ናይ ኢትዮጵያ ንምምላሳ ዝኸኣሎም ክገብሩ ኢዮም ዝብል ኤርትራዊ ስግኣትን፣ ኤርትራ ኣካል ናይ ኢትዮጵያ ኢያ፣ ናብ ኢትዮጵያ ንምምላስ ኩሉ ዝከኣለና ክንገብር ኣሎና ዝብል ኢትዮጵያዊ እምንቶን ሕጂ'ውን ፈጹሙ ቂሂሙን ተደምሲሱንዩ ክብሃል ኣይከኣልንዩ። ነዚ እምንቶታት'ዚ ሓዞም ዝዋሰኑ ናይ ፖለቲካ ተዋሳኒትን ምሁራት ኢትዮጵያውያን ጽሑፍትን'ውን ብተግባር ከጋጥሙና ጸኒሖምን ኣለዉን። ብኢወደግ ዝምራሕ ናይ ኢትዮጵያ መንግስቲ ወላኳ ብነጻነት ኤርትራ ኣሚኑ ምውሳኡ ዘመስግኖ እንተኾነ፣ እቲ ሎሚ ብተግባር እንርእዩን እንዕዘቦን ዘሎና ግን መልክዑ ይፈለ'ምበር፣ ካብቲ ናይ ቀደም ስርዓታት ኢትዮጵያ ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ዘዘውትርዎ ዝነበሩ ሜላን ስልትን ብዘረቐቐ መልክዑ ብዙሕ ዘራኸብ ዘይረሐሐቐ መንፈሳዊ ኣተሓሳስባ ዘለዎ ኢዩ። እቶም ቀዳሞት መንግስታት ብሩህን እወጁን ብዝኾነ መንገዲዮም ንህልውና ነጻ ኤርትራ ተጸቢኦም። እቶም ናይ ሕጂ ግን ምስ ጊዜኡ ዝጠዓዓም ረቂቕ ፖለቲካዊ ጸወታ ብምክያድ "ነጻነትኩም ንኣምን ... ክጥዕመኩም ንደሊ ... ክንሕግዘኩም ኢና" ዝብል መስተማቕር ዝበዝሖ መደናገሪ ሞቕሽሽ ቀመም ምሃብን፣ ንኤርትራዊ ተቐውሞ ምድኻምን ንኤርትራዊ ክብሪ ምርጋጽን እንተዘይኮይኑ ካልእ ቁም ነገር ኣይረኸብናሉን። እቲ ዝተኸተልዎ ሜላ ኣርጢብካ ክትዕዘቦ ከለኻ ከኣ፣ ተመሳሳሊ ንኤርትራ ኣብ ትሕቲ ፍጹም ምሕደራኦም ከእትወዎ ዝብል መግለጺ ንሕጂ ክነጽንሖኳ እንተመረጽና፣ ኣብ ትሕቲ ፍጹም ናይ ጽልዎ ቁጽጽሮም ንምእታው ግን

ብዘይጥርጥር ዓላማኦም ኢዩ። ዝሓለፉ መንግስታት ኢትዮጵያ ንኤርትራ ኣካሎም ኮይና ንክትነብር ብዘለዎም ዓቕሚታት ይሰርሑ ኔሮም፤ ተዓዊቶም ከኣ። ይኹንምበር ኩሉ ጸዕሪታቶም ብኢትዮጵያዊ ዓቕሚታት ጥራሕ ዝተሰርሑ ዕዮ ኣይነበረን። እቲ ናይ ኤርትራውያን ስእነት ፖለቲካዊ ሐድነትን ዘይብሱል ፖለቲካዊ ኣተሓሳስባን ናይ ኣቦታትና ንረብሐታቶም ኣገልጊሎ፣ ዝዓበየን ወሳኒ እጃምን ተጻዊቱ ኢዩ። ሎሚ ደጊምና ንተመኩሮ ታሪኽና ደፋኢ ኢልና ክንምርምርን ክንዕዘቦን ከለና፣ እዚ ናይ ሎሚ ስርዓት ኢትዮጵያ ዘዘውትሮ ጸዕታ ኣዝዩ ሜለኛ ኢዩ። ከመይ ነዛ ብማሕበረ ሰብ ዓለም ነጻነታ ዝተፈለጠላ ኤርትራ ከምቶም ቀዳሞት ብቐጥታ ባዕሉ ክጎብጣ ዘክእል ዕድል ጸቢብ ኢዩ። ስለዝኾነ እቲ ሜላ ጸዕታ ክቕየር ግድነት ኢዩ። ንኤርትራ ዳግም ናብ ፍጹም ምቁጽጻርካ ንምምላስ፣ ሎሚ ከምቲ ናይ ቀደም ብቐጥታ ክትገብሮ ስለዘይከኣል እቲ ቀንዲ ፖለቲካዊ ስትራቴጂ ንዓኻ ዝመስሉ፣ ብኣኻ ከኣ ዝጽለዉን ኣካላት ካብ ውሽጢ ኤርትራውያን ምፍጣር ከም ቀንዲ ዕማም ምውሳድ ኢዩ። ነዚ ከም መሰነይታ ከኣ ዜግነት ንዝሓትት ኤርትራዊ ብቐሊል ምሃብ፣ ብዙሕ ማራኽ ዝኾነ ገለ ሰብኣዊ ደገፋት ከም ናይ ትምህርቲ ዕድል ንገለ ውሱን ቁጽሪ ብምሃብ ጽልዎታትካ ምስፋሕ፣ ብቐደሙስ እንታ'ዶ ዘፈላሊ ኔሩና ኢዩ ዘበል ስሚዒታት ከም ዝፍጠር ምግባር፣ ገለገለ ካብቶም ሜላታት ናይ ጽልዎ ኢዮም። ኣብ ፖለቲካ መዳይ ምስ እንዕዘብ፣ ንኣተሃላልዎ ውድባት ተቓውሞ ብምርኣይ ኣብ ውሽጠን ዘካይድዎ ጸዕታት ምዕዛብ ኣኻሊ ኢዩ። ኢትዮጵያውያን ናይ ነብሲ ወከፍ ውድብ ይኹን ምንቅስቃስ ብርታዔኡን ድኽመታቱን መዚኖም ኢዮም። ኣብ ውሽጢ ዓውደ ተቓውሞ ዘሎ ስእነት ሐድነታዊ ኣመለካኽታን ኣተሓሳስባን ብክምዝምዝዎ ዝክእሉ ኣገባብ ሰሪዖም ኢዮም። ነቲ ብቐሊሉ ክጸልዎ ኢዩ እትብሎ እንዳኣቕረብካ፣ ነቲ ነጻነቱ ሐልዩ ኣይሰምዓንን እትብሎ ከኣ ብኹሉ መዳያቱ እንዳ ኣዳኸምካ ምኻድ ሐደ ካብቲ ቀንዲ ናይዚ መድረኽዚ ሜላኦም ኢዩ። ብሕጽር ዝበለ ብተግባር እንዕዘቦ ዘለና ስትራቴጂ ኢትዮጵያ፣ ንጉዳይ ኤርትራ ብዝምልከት በይኖም ክገብርዎ ዝክእሉ ቁም ነገር ስለዘየለ፣ ነቲ ዘይሐድነት ናይ ኤርትራውያን ተጠቐሞም ብኣታቶም ብዝምእዘዙ ኤርትራውያን ኣቢሎም መደባቶም ክሕንጹን ንኤርትራ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ጽልዎታቶም ንክእትዉ ኩሉ ዝከኣሎም ጸዕሪ ፈተነታት የካይዱ ኣለዉ። ኣብ ገለ ገለ እዋን እውን ንደባት ኤርትራ ሰሊኹም ድሌቶም ንክፍጽሙ ወስ ክብሉ ይርኣዩ ኢዮም። ገለ ካብቲ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዘካይዶ ጸዕሪታት፣ መጻኢት ኤርትራ ከምቲ ንሳቶም ዝደልዩዎ መታን ክትኮነሎም፣ ናታቶም ስነ-ሓሳብ እትክተል ሳተላይት ንክገብሩዎ፣ ናታቶም ስነ-ሓሳብ ዝክተላ ውድባት ንምስራሕን ንምጥፍጣፍን ለይቲ ምስ መዓልቲ ከየዕረፉ ክሰርሑ ኢዮም ጸኒሖም። ብኣንጻሩ ከኣ ነተን ነጻ ፖለቲካዊ ውሳኔኣን ዓቂብን ንናታቶም ስነ-ሓሳብ ዘይቕበላ ውድባት ከዳኸሙን ኣንጻረን ክገቡሱን ከምዝጸንሑ ንጽር ኢዩ። ከም ውጽኢቱ ንኤርትራዊ ዓውደ ተቓውሞ ኣብ ክንዲ ሰሚሩን ደሪጉን ውራዩ ነጻ ኮይኑ ዘካይድ፣ ኣብ ውሽጡ ኩብራሪ ኮይኖም ከዋፍርዎን ተቓውሞኡ ከዳኸምዎ ጸኒሖምን ኣለዉን። እቲ ዘገርም ከኣ ነቲ ዘሎን ዝነበረን ደጊፍካ ክንዲ ኣስሚርካ ምሕያሉ፣ ልዕሊ ዋናታቱ ኮይኖም ሰባት እንዳደለዩ ብብሄርካ ተወደብ እንዳበሉ ኣንቐራ ክፈጥሩሉን፣ ጉጅለታት ኣኣኪብካ ናይ ሰሚናር'ዶ ጉባኤ መሳላጥያ ሂብናካ እንዳበልካ መመሊሱ ኤርትራዊ ሐይሊ ከም ዝበታተን ቀንዲ መተባባዕቲ ኮይኖም ኢዮም። ኢትዮጵያ ንማሕበረ ሰብ ዓለም ዝበየኖ ብይን ጥሒሳ ካብቲ ኣብ ናይ 1998 ዝሓዘቶ ቦታታት ቀጸላ እውን ድሕሪኡ ብውግእ ንዝሓዘቶም ቦታታት ኤርትራ ለቂቃ ንክይትወጽእ ዝወሰነት ንልዑላውነት ኤርትራ ደፊራ ዘላ ሃገር ጥራሕ ዘይኮነት፣ ዕድልን ጊዜን ኣብ ዝረኽቡትሉ ንልዑላውነት ሃገርና ምሉእ ብምሉእ ንክትደፍር ወስታታት እተካይድ ዘላ ሃገር ምዃና ብኣግኡ ከነስተብህለሉ ይግባእ።

3. ደንበ ተቓውሞ !!! ኣብ ደንበ ተቓውሞ ብዙሓት ንሃገርምን ህዝቦምን ዝተሰለፉ ናይ ንእስነት ዕድሜኦም ዝሃቡ ጅጋኑ ተቓለስቲ ደቂ ሃገር ከምዘለዉ ምንም ዘካትዕ የብሉን። እንተኾነ ግን ናይ ደምበ ተቓውሞ ኣመራርሐኸ ብሐቂ ኣይግድን። መሰረታት ወላኳ እጃም ከምዘለዎ ብሩህ እንተኾነ፣ መሪሕነት ደንበ ተቓውሞ ግን ኣብ ክንዲ ኣብ ሓባራዊ ስምምዕ በጺሑ፣ ነቲ ዝበጽሖ ሓባራዊ ስምምዕ ንምዕዋት ብሓባር ዝሰርሕ፣ ነቲ በብውድባቱ ንዝኣምነሉ ዕላማታት ቅድሚያ ብምሃብን ንዕኡ ከኣ ንምዕዋት፣ ኣብ ነንሕዱ እንዳተቐናጸለ ምንባሩ የሕዝን። ፖለቲካዊ

ፍልልያት ኤርትራውያን ወትሩ ካብ ቀደም'ውን ጀሚሩ፣ ንኢትዮጵያውያን ዝደልይዎ ንክገብሩ ምቹእ ባይታን ዕድል ካብ ዝፈጥር ቀንዲ ናይ ሓደጋ ቀዳድ ኢዩ። እቲ ዘሎ ፖለቲካዊ ፍልልያት ንመምርሒ መንግስቲ ኢትዮጵያ ተማእዚዞ ንልዑላውነት ኤርትራ ኣብ ሓደጋ ዘእቱ ኣንፈታት ንምትሓዝ'ውን እንተኾነ ምቹእ ባይታን ኣብ ምፍጣር 'ዩ ዝርከብ። ተቓዋሚ ውድባት ኣብ ጥራሕ ጎልጎል ንሕቶ ስልጣን ኣልዒለን ክዋጠጣ ምርኣይ ብሓቂ ንዓቕሚታት ተቓዋሚናን ኣመራርሓኡን ኣበየናይ ደረጃ ምህላወ ዘምዘን ኢዩ። ቦቲ ብተግባር እንርእዮ ዘለና ክዕቀን ከሎ ከእ ወላጅ እቲ ጭርሖ "ስልጣን ንህዝቢ" ዝብል መቃልሕ ይቃላሕ፣ በዚ ኣተሓሕዞ ያስ እንቕጽል እሞ ከእ ህግደፍ ምስ ዘልግስ፣ እዚ እንርእዮ ዘለና ፖለቲካዊ ሓይልታት'ዚ ብዘይካ ንነብሱ ኣብ ስልጣን ንምምጻእ እንተዘይኮይኑ፣ ስልጣን ንህዝቢ ከውህብን ከረክብን ዝክእል ንጹር መንገዲን ኣሰርን ኣይተኸተለን ኣይሓዘን'ውን። ካብ ሕጂ እዚ ኣገባብ'ዚ ተኣሪሙ ምስ ዘይከይድ ከእ፣ እቲ ስዒቡ ክመጽእ ዝክእል ሓደጋታት ብቐሊሉ ዝርኤ ኣይኮነን። ደንበ ተቓዋሚ ነብሱ ዳግማይ መዚኑ፣ ሃገራዊ ልቦና'ውን ኣዕብዮ፣ ቅኑዕን ንኹሉ ንጹርን ቅቡልን ብዝኾነ ኣገባብ ነብሱ እንተዘይሰሪዑ፣ በዚ ሕጂ ሓዝዎ ዘሎ ኣገባብ ክርኤ እንከሎ፣ ንኤርትራዊ ልዑላውነት ዘውሕስ መንገዲን ኣገባብን ሓዚ ከምዘየለ ብዘይቃል ዓለም ክበርሃሉ ይግባእ። ደንበ ተቓዋሚ ንመሬቱ ሓዛ ዘላ መንግስቲ ኢትዮጵያ ካብ መሬትና ውጽ ንክብል ድፍረት ዘይውንን፣ ንመሬቱ ወሪሩ ሓዚ ዘሎ መንግስቲ ምእዙዝ ክኸውን ኣይግብእን ኢዩ። ህዝባዊ ግንባር ንተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ኣጥፊኡ ሜዳ ኤርትራ ንምብሓት ቀዳምነት ሂቡ፣ ነዞም ባድመ ቀደም ኮነ ሎሚ ናትና ኢያ ዝብሉ ኢትዮጵያውያን፣ ምእንቲ ጊዝያዊ ረብሓታቱ ክረጋግጽ ክብል፣ ባድመ ናትኩም ኣይኮነትን ክብል ኣይደፈረን። እቲ ኩሉ ጸገም ከይተፈትሖ ጸኒሖ'ዩ ሕጂ ዘላቕየና ዘሎ። ናይ ሎሚ ተቓዋሚ'ውን እንተኾነ ነቲ ናይ ርሑቕ ዝመጽእ ከይጠመታ ንናይ ሎሚ ውድባዊ ረብሓታት ጥራሕ ብምምዕዳው፣ ንጽባሕ ዝመጽእ ሳዕቤን ኣብ ግምት ከየእተዋ፣ ምስ መሬተን ዝሓዘ ኣካል ክመሳሰላን ከቃባጥራን እንተኾይነን፣ ብሓቂ ካብ ሕሉፍ ታሪኻዊ ተመኩሮ ከም ዘይተመሃራሉ ኢዩ ዘሕብር። ንጽባሕ'ውን ዘጠያይቕ ኢዩ። ነዚ ኩሉ ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘረ ሓቕታት ኣብ ግምት ብምእታው፣ ብዝለዓለ ደረጃ ዋላጅ ህግደፍ ንልዑላውነት ሃገርና ኣብ ሓደጋ ብምእታው ልዕሊ ኩሉ ተሓታቲ ምዃኑ ንጹር እንተኾነ፣ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዘካይዶ ዘሎ ረቂቅ ሓደገኛ ስልቲታትን ናይ ተቓዋሚ ውድባት ሰፍ ዘይብል ድክመታትን እውን እንተኾነ፣ ንልዑላውነት ሃገርና ኣብ ሓደጋ ዘላጥሕ፣ ድሕሪ ህግደፍ ዝሰራዕ ተራ ይጸወታ ከምዘለዎ ብሓላፍነት ተሓተትቲ ክኾና ምዃነን'ውን ንጹር ክኸውን ኣለዎ። ንልዑላውነት ሃገርና ብዘየወላውል እነውሕስ፣ ንረብሓታታን ክብራን እንከላኸል፣ ንሕና ኩሉና ኤርትራውያን ኢና። እቲ ሕጂ ሓዝናዮ ዘሎና ብብዝመስለካ ኣገባብ መንገዲ ምዃድ ግን፣ ንሃገርና ኣብ ሓደጋ ዘእቱ እምበር ንልዑላውነትና ፍጹም ዘውሕስ ኣይኮነን። ሃገርና ከነድሕንን ልዑላውነትና ክነውሕስን፣ ኣነ ንበይነይ፣ ናተይ ዕላማ ንበይኑ ክዕወትን ክገዝእን ኣለዎ ዝብል ንኹሉና ዘይእክብ፣ ዓርሞሾሻዊ ብቕዓትናን ሃገራዊ ዓቕሚታትናን ኣዳኺሙ ዘቕህም ኢዩ። ብመሰረቱ ከእ ዘይደሞክራሲያዊ ኣተሓሳስባን ኣሰራርሓን ስለዝኾነ፣ ቦቲ ዝሓለፈ ተመኩሮ ምቕንዛው ሓዲግና ክንሰግሮ ይግባእ። ንኹሉ ኣሉታታት ንካኒ ገዲፍና፣ብመንገዲ ሰፊሕ ዘወሃህድ ግሉጽ ህዝባዊ ዓውደ መድረኽ ዘተ ኣቢልና፣ መሰል ናይ ኩሉ ኤርትራዊ ዘውሕስ፣ ዋንኡ ከእ ህዝቢ ኤርትራ ዝኾነ ስልጣን ብዘየሻሙ መልክዑ ንምፍጣር፣ ብሓባር ክንጽዕር ከድልየና ኢዩ። እንተዘይኮይኑ ግን ንተመኩሮታትና ብግቡእ እንተዘይመዚንና፣ ንፍንጡሕ እተሃላልዎና ኩሉና ተዛቲና መፍትሕ ምስ ዘይንረኽበሉ፣ ልዑላውነትና ኣብ ሓደጋ ክወድቕን፣ ብመስዋእቲ ኤርትራውያን ዘረጋገጽናዮ ክብሪ ሃገርና ከነድፍርን ኢና። ስለዚ ግሉጽ ህዝባዊ ዓውደ መድረኽ ዘተን ልዝብን ኣብ ኩሉ ይዓንብብ። እወ ንክእል ኢና !!!

ብአማኒኤል ሃብተ (መንግስቱ) ኣባል ሰልፊ ዲሞክራሲ ህዝቢ ኤርትራ ነበር !!!